

[Udenrigsministeren]

afskaffelse af dette inhumane og helt uacceptable fænomen.

Bortfaldne spørgsmål:

Spm. nr. 490

Den fg. formand (Søren B. Jørgensen):

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. 490, der var stillet af Askjær Jørgensen (FP) til justitsministeren, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til *justitsministeren* (29/2 80) af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Mener ministeren, at det er rimeligt at lade juraprofessoren Ole Espersen fortsætte som formand for folketingets retsudvalg, efter at dommeren i Herning har udtalt, at det er klart, at Ole Espersen har overtrådt loven?«

Begrundelse

Ifølge dagspressen har dommer C. E. Andersen, der behandlede en injuriersag, hvori Ole Espersen var indblandet, udtalt, at det er klart, at Ole Espersen har overtrådt loven ved at fremkomme med injurierende udtalelser.

Spm. nr. 498

Den fg. formand (Søren B. Jørgensen):

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. 498, der var stillet af Mølgaard (DR) til indenrigsministeren, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til *indenrigsministeren* (3/3 80) af:

Mølgaard (DR):

»Finder ministeren som tilsynsførende med kommunernes virksomhed det acceptabelt, at en socialdemokratisk borgmester benytter sin stilling til at gennemtrumfe sin kommunes køb af en bygning, som lokale fagforeninger har »forbygget sig« ved?«

Begrundelse

Aalborg Stiftstidende har om den aktuelle sag anført følgende: »Efterhånden som flere og flere lag afdækkes, studser man over, hvordan Marius Andersen optræder i mange forskellige roller.

Det generer ham tilsyneladende ikke, at han på samme tid som borgmester skal varetage kommunens interesser, som medlem af fællesorganisationens forretningsudvalg fagforeningernes og som medlem af bestyrelsen for Sparekassen Nordjylland dennes interesser, og det er den, der har penge i klemme i byggeriet.

Alligevel føler borgmesteren med de mange interesser sig ikke inhabil i denne sag.

Habilitet er for ham en by i Mongoliet. Han gør bare, hvad der passer ham.

Det er slemt nok, at kommunen i en tid, da der skal spares, smider penge ud til en sådan hjælpeaktion over for fagforeningerne, men endnu værre er de omstændigheder, det sker under.

Det er ikke alene et spørgsmål om, hvor groft anstændigheden kan krænktes, men også om principper.

Derfor bør denne sag ende hos indenrigsministeren. Det er lidt synd, at det ikke er en af Marius Andersens partifæller, der kommer til at give ham denne belæring om, hvad man kan og ikke kan.»

Ministerens syn på habilitetsreglernes betydning i den anførte sag udbedes.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden behandling af:

Forslag til lov om beskyttelse af havmiljøet.

(Lovforslag nr. L 79. Fremsat 11/12 79. Første behandling 25/1 80. Betænkning 29/2 80).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Jytte Hilden (S):

Jeg skal meget kort redegøre for socialdemokratiets stilling til de stillede ændringsforslag.

For det første drejer det sig om ændringsforslag nr. 1, 2 og 3, som er af rent teknisk art. Her er der tale om, at ordet »hovedstadsrådet« udgår, idet tilrettelæggelsen af olie- og kemikalieberedskabet fuldt ud vil kunne varetages af de kommuner og amter, som det drejer sig om.

Samme argumentation – næsten – kan man bruge med hensyn til ændringsforslag nr. 5. Det er også af teknisk art, og det bringer det herværende lovforslag i overensstemmelse med Marpolkonventionen og i overensstemmelse med Østersøkonventionen. Det kan vi naturligvis også tilslutte os.

Ændringsforslag nr. 4 er et af fremskridtspartiet stillet ændringsforslag, og det svarer nøje til et svar, som ministeren har givet til udvalget. Han svarer her, at dansk administrativ praksis på dette område er særdeles restriktiv, hvorfor den omtalte § 57 meget sjældent finder anvendelse. Sagen har været indgående diskuteret i udvalget, og et flertal i udvalget kunne, da vi skrev betænkning, ikke indstille dette ændringsforslag til vedtagelse. I socialdemokratiet finder vi ændringsforslaget inderlig overflødig.

Endelig skal jeg nævne, at vi i udvalget har haft en snak omkring ordet »individuel« i § 54. Miljøministeren har i et samråd tilkendegivet, hvordan han ser på det, og det er også nævnt i betænkningen.

Samtidig har vi også ved et samråd i udvalget diskuteret miljøankenævnets sammensætning, og her har ministeren tilkendegivet, at han ønsker en bredere sammensætning ud fra et samfundsmæssigt synspunkt. Jeg skal sige, at for socialdemokratiets vedkommende er vi glade for miljøministerens fiffige tilkendegivelser.

Sønderby (V):

Venstre har fra begyndelsen været positiv over for dette lovforslag og intentionerne bag forslaget om beskyttelse mod forurening af havmiljøet, og vi har indtil nu givet det en god behandling. Vi synes også, at den opklaringsfase, vi har været igennem, på forskellige områder har været med til at løse nogle af problemerne.

Ved lovforslagets første behandling udtrykte vi betænkelighed ved mange af de bemyndigelser, der er givet til ministeren, og har derfor i betænkningen fået optrykt nogle af tvivlsspørgsmålene.

Ændringsforslag nr. 5 vedrørende § 65, hvor man tager åremålet ud, kan vi tilslutte os.

Svarene på spørgsmål 1 og 2 er affattet således, at vi opfatter det som en forståelse af fiskeriflådens og de mindre fragtskibes problemer, bl. a. med hensyn til udtømmning af kloakspildevand.

Vi er ikke tilfredse med besvarelsen af spørgsmål 3, og vi håber, at vi under udvalgsarbejdet kan få lempet § 46, således at der rent faktisk må have fundet olieudslip sted, før der kan blive tale om et objektivi ansvar.

Vi er mere betænkelige ved de to ting, der er kommet ind gennem bilag nr. 16 og 17. Det svar fra ministeren, som fru Jytte Hilden kaldte fiffigt, synes vi er en foruddiskontering af et lovforslag, der endnu ikke er fremsat, og vi vil derfor stille ændringsforslag til § 52, stk. 1, imellem anden og tredje behandling.

Venstre finder, at det er nedbrydende for retssamfundet, at ministeren i bilag 17 åbner mulighed for også at anerkende foreninger og grupper som klageberettigede, idet vi mener, at der så kan komme så mange klager, at det kan vanskeliggøre en rimelig og fornuftig erhvervsudøvelse. Derfor vil vi mene, at dette forslag må drøftes i udvalget. Kan vi ikke få denne udvidelse af kredsen af klageberettigede ændret til det, der var tale om i det oprindelige forslag, vil vi i stedet for stille forslag om at gennemføre en ordning, hvorefter der erlægges et depositum ved indsendelse af klager.

Vi vil støtte samtlige ændringsforslag, der er stillet.

Vi vil med disse bemærkninger foreslå, at lovforslaget får en fornyet udvalgsbehandling. Vi håber, vi dér kan få en velvillig behandling af de punkter, vi har rejst her, og håber, at vi kan blive enige om lovforslaget ved tredje behandling.

Niels Andersen (KF):

På vegne af hr. Ole Bernt Henriksen, der er ordfører for os i denne sag, skal jeg fremsætte følgende bemærkninger:

[Niels Andersen]

Det konservative folkeparti kan tilslutte sig tankerne i lovforslaget og er enige i, at dette på lang sigt måske vil vise sig at være et af de mest betydningsfulde lovforslag, der er fremsat i denne samling, idet hensigten er at bevare en af Danmarks hovedindtægtskilder og herligheder, nemlig det, man i gamle dage kaldte de danske strømme, det vil sige havet omkring Danmark.

Vi vil imidlertid godt have lovforslaget til fornyet udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling her i salen. For det første fremkom miljøministeren, umiddelbart før der blev afgivet betænkning, med to papirer, hvoraf det ene i hvert fald nok kunne give anledning til ønske om klargøring af, hvad der egentlig menes med ordet »individuel« i forbindelse med klageadgang.

For det andet har Danmarks Rederiforening i en skrivelse til ministeriet rejst et problem, som vi godt vil bede om samråd med ministeren om.

Vi tilsiger i øvrigt velvillig behandling mellem anden og tredje behandling her i folketinget.

Jeg skal i øvrigt oplyse, at de af ministeren stillede ændringsforslag kan vi stemme for.

Thorndahl (FP):

Jeg vil gerne gøre to bemærkninger om dette lovforslag, som vi ved første behandling tilkendegav at vi gik ind for. Der er en række problemer, som vi nu kan få lejlighed til at få drøftet yderligere i udvalget mellem anden og tredje behandling, men som det fremgår af betænkningen, finder vi det aldeles utilstedeligt, at man som foreslået i lovforslagets § 57 fastsætter, at tilladelser til enhver tid kan ændres eller tilbagekaldes, uden at et sådant indgreb kan påklages. Det skal erkendes, at det nok er rigtigt – som oplyst både af den socialdemokratiske ordfører og af ministeren under udvalgsbehandlingen – at § 57 vil blive anvendt meget lidt, men det forhold kan i sig selv ikke være et argument for ikke at gøre loven færdig på dette punkt. Der er ingen væsentlige administrative omkostninger ved at gøre det, og hvorfor så ikke gøre det?

Jeg synes, man må sige, at der bag denne erkendte mangel i lovforslaget ligger eller i hvert fald kan ligge en ligegyldighed over for de få medborgere, det måtte gå ud over, og måske også, det kan jeg i hvert fald ikke

udelukke, en markering af, at det ankesystem, vi har i dag, i virkeligheden, når det kommer til realiteten, er så inderlig ligegyldigt, at graden af konsekvens, sammenhæng, overensstemmelse og logik er tilsvarende ligegyldig.

Fru Jytte Hilden siger, at det ændringsforslag, vi på den baggrund har stillet, er så inderlig overflødigt. Ja men det må jo falde tilbage på den paragraf, det handler om, nemlig § 57, for så må den jo, hvis der skal være logik i fru Jytte Hildens argumentation, tilsvarende være inderlig ligegyldig. Det går jeg ud fra fru Jytte Hilden kan bekræfte.

Vort ændringsforslag har til formål at gøre lovforslaget færdigt på godkendelses-, tilladelses- og indsigelsesområdet, og jeg skal anmode folketinget om at stemme for vort ændringsforslag, ændringsforslag nr. 4.

Ministeren har allerede kort efter sin udnævnelse udtalt sig om en forenkling af ankesystemet på en måde, der må fortolkes, som om han ønsker tilvejebragt en forenkling, samtidig med at man gennem dette lovforslag og ikke mindst igennem andre lovforslag, som vi har til behandling, cementerer det miljøankenævnet, som er en væsentlig del af ankesystemet i dette lovforslag. Det er efter vores opfattelse – baseret på nu 6 års erfaring med dette foretagende – et særdeles overflødigt omsvøbsforetagende. Det er rigtigt, at når man gør sagerne op, så kan man finde – det vil jeg da gerne bekræfte – nogle få enkeltsager, hvor man kan spore en kvalificeret behandling af de indbragte sager i miljøankenævnet, kvalificeret i forhold til den behandling, der har været tidligere. Men jeg tror også, man kan sige, at ministeriets og miljøankenævnets sagsbehandlere i deres administration i hverdagen er så sammenfiltrede, at man kun virkelighedsfjernt og teoretisk vil kunne hævde, at sagsbehandlingen de to steder, nemlig i ministeriet og i miljøankenævnet, reelt sker uafhængigt af hinanden og efter selvstændig prøvelse af de foreliggende sager.

Vi vil derfor igen, som vi har gjort det i betænkningen, tilkendegive, at vi meget gerne ser dette ankenævn afviklet snarest muligt som et led i den forenkling, ministeren ellers ønsker.

Dræbye (RV):

[Drøbe]

Ved lovforslagets første behandling gav det radikale venstres ordfører, hr. Bolvig, udtryk for betænkelighed ved at overlade miljøankenævnet yderligere beføjelser med den sammensætning, det nuværende ankenavn har. Vi er derfor glade for, at der i betænkningen er redegjort for, at ministeren har vist betydelig imødekommenhed over for de synspunkter, som blev givet til kende fra radikal side omkring nævnets sammensætning, og er tilfredse med, at det nu bebudes, at der ved den lovrevision, som forestår for miljøbeskyttelsesloven, vil blive tale om en udvidet repræsentation.

Flere af ordførerne har på et andet punkt været betænkelige ved ankesystemet, idet man ikke kan lide, at ordene »individuel, væsentlig interesse« fortolkes på en sådan måde, at organisationer og grupper, der har en væsentlig interesse i havmiljøets tilstand, får lejlighed til at klage. Nu kunne man jo mene, at havmiljøet er vores alle sammens, og at vi sådan set hver for sig havde en ganske individuel og væsentlig interesse i, at havmiljøet var i en god tilstand. Men vi har da ment, at det var rimeligt ud fra dette generelle synspunkt at vise et vist mådehold og sige, at der skulle være en eller anden form for organiseret interesse bagved. Det er imidlertid meget vanskeligt at se, at det skulle være urimeligt, at nogle grupper eller organisationer havde adgang til at anke sager, når andre grupper i forvejen er sikret en ankeadgang. Vi kan derfor tiltræde de bemærkninger, som ministeren er fremkommet med.

Med hensyn til fremskridtspartiets ændringsforslag, som vel er det eneste, der kommer til at stå egentlig strid om, synes jeg ligesom den socialdemokratiske ordfører, at det er en lidt tom strid. Hr. Thorndahl kan blot forestille sig den situation, at en tilladelse tilbagekaldes. Man kan umiddelbart søge på ny og sikre sig den ankemulighed, man ellers ikke ville have.

Flygaard (DR):

Jeg skal kort meddele, at retsforbundet kan stemme for alle de stillede ændringsforslag. Det vil sige, at vi også kan stemme for det af fremskridtspartiet under nr. 4 stillede ændringsforslag.

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg vil gerne takke udvalget for et godt og på mange måder meget dybtgående arbejde med dette lovforslag, som det glæder mig at alle, der har haft ordet i dag, finder er af stor betydning.

Vi har fra ministeriets side bestræbt os på at hjælpe udvalget, så vidt det overhovedet har været muligt, med at introducere detaljer i lovforslaget på en sådan måde, at man ikke mistede overblikket over, hvad det egentlig var, det drejede sig om.

Det har glædet mig meget at se, at man har fulgt det tilbud, der blev givet fra min forgænger om nærmere at behandle spørgsmålet om miljøankenævnets sammensætning. Jeg har noteret mig, at der i udvalget var et udbredt ønske om, at sammensætningen blev lidt bredere, således at der var mulighed for, at andre interesser også blev repræsenteret.

Det vanskeligste spørgsmål i forbindelse med behandlingen af lovforslaget synes at have været at få præciseret rækkevidden af ordet »individuel«, når vi taler om en interesse. Her er der måske mange særlige tilfælde, hvor det er let at sige: her er der en direkte individuel interesse, men hvorledes er det med havmiljøet? Her har min forgænger – og det står jeg ved og bekræfter hermed – sagt over for udvalget, at selv om en afgørelse kan have interesse for den helt ubestemte kreds af personer, der direkte eller indirekte måtte føle sig berørt f.eks. af en dumpningstilladelse, vil det næppe være muligt eller administrerbart at give en sådan ubestemt kreds adgang til at klage over afgørelserne. Jeg har forstået udvalgets ønske således, at man gerne ser en form for organisation bag ved disse personkredse. Jeg skulle måske lige nævne, at jeg ser da meget gerne, at fiskere i organiserede kredse får mulighed for at anke disse sager, selv om man ikke direkte – som f.eks., hvor der er tale om lugt og støj og sådan nogle problemer – har en tilsyneladende individuel, væsentlig interesse.

Jeg skal takke for den positive modtagelse af de mere redaktionelle ændringsforslag, som findes under nr. 1, 2 og 3 og også under nr. 5, hvor der er tale om, at miljøministeren kan undtage visse kategorier af skibe fra reglerne i kapitel 5.

Endelig må jeg sige, at jeg ikke kan tage ændringsforslag nr. 4, som der ikke var et flertal for i udvalget.

[Miljøministeren]

Med disse ord skal jeg tilsige en assistance af samme gode karat og høje kvalitet, håber jeg, som min forgængers ved behandlingen af dette lovforslag, som jeg forstår at visse partier ønsker en udvalgsbehandling af mellem anden og tredje behandling. Jeg er naturligvis parat til at assistere ved ethvert detailspørgsmål, der måtte komme frem i dette arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-36, ændringsforslag nr. 1, § 37, således ændret, ændringsforslag nr. 2 og 3, § 38, således ændret, samt §§ 39-52 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 46 stemte for, 63 imod.

§§ 53-64, ændringsforslag nr. 5 om en ny affattelse af § 65, § 65 i den nye affattelse, §§ 66-70 samt bilag 1-3 til lovforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Søren B. Jørgensen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af:

Forslag til lov om ekspropriation til byudvikling.

(Lovforslag nr. L 94. Fremsat 21/1 80. Første behandling 25/1 80. Betænkning 29/2 80).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg skal ganske kort på venstres vegne sige, at vi trods et intensivt udvalgsarbejde ikke har ændret holdning eller indstilling til dette lovforslag.

Jeg skal føje til, at vi vil stemme for det af kristeligt folkeparti stillede ændringsforslag, som vi føler er en mildnelse af lovforslaget, og vi vil undlade at stemme vedrørende det af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag om ændring af lovforslagets titel.

Svend Andersen (S):

Jeg skal kun gøre få bemærkninger til de 2 stillede ændringsforslag. Fremskridtspartiet foreslår, at titlen på lovforslaget skal ændres til: »Lov om socialisering af det danske samfund.« Det kunne vi måske på nogle punkter tale om, men det er jo ikke nok bare at have en titel på en lov, der skal også være et indhold, der lever op til titlen, og det mener vi ikke er tilfældet med dette lovforslag.

Med hensyn til kristeligt folkepartis ændringsforslag mener vi, at de tanker, der ligger bag det forslag, allerede er imødekommet ved, at ministeren har sagt, at der i det væsentligste vil være tale om ubebyggede arealer eller arealer med enkelte bygninger.

I øvrigt har vi det overordnede ønske, at lovforslaget skal vedtages på en måde, der sikrer, at det efter vedtagelsen vil kunne stadfæstes, og det mener vi bedst kan gøres ved, at vi vedtager lovforslaget ved tredje behandling uændret, hvorfor vi ikke kan stemme for de stillede ændringsforslag.

Gammelgaard (KF):

Siden folketinget første gang vedtog denne lov, er kommuneplanloven trådt i kraft. Kommuneplanloven indeholder en udvidet ekspropriationshjemmel til kommunerne. Fra det konservative folkepartis side ønsker vi ikke at gå videre med hensyn til ekspropriationsadgang for de lokale myndigheder.

Der er sket det, siden vi havde første behandling af lovforslaget, at vi har fået ny miljøminister. Desværre kan man ikke håbe på, at han har ændret standpunkt til dette lovforslag i forhold til sin forgænger, så vi må befrygte, at det gennemføres.

Det betyder, som der står i et svar til udvalget, at ekspropriation efter loven kan ske